

ปัจจัยที่เอื้อให้เกิดการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ระบบการตรวจสอบภายในที่อ่อนแอ

- จากข้อมูลการร้องเรียนและตรวจพบการทุจริตต่อการปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่ามากกว่า ๙๐ % มาจากการตรวจพบของ ๒ แหล่ง คือ

๑) จากการตรวจสอบของ สตง.

๒) จากการร้องเรียนของประชาชน มีน้อยมากที่ตรวจพบโดย กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และการตรวจสอบภายในของหน่วยงาน

-จึงเป็นดัชนีที่สะท้อนให้เห็นว่า ระบบการตรวจสอบ ภายในของหน่วยยังอ่อนแอ และจากข้อมูลการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในขององค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น

-จาก ๘,๐๐๐ กว่าแห่งพบว่า มีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในที่บรรจุเพื่อ จึงเป็นข้อมูลที่ยืนยันว่า กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับระบบตรวจสอบภายในน้อยมาก

กลไกการตรวจสอบของภาคประชาสังคมที่อ่อนแอ

-แม้จากข้อมูลตัวเลขการร้องเรียนจากประชาชนจะมาก แต่โดยส่วนใหญ่ที่พบ

๑) ผู้ร้องเรียนมักจะเป็นคู่แข่ง หรือ คู่ขัดแย้งของการเมืองในท้องถิ่น มิใช่เกิดจากความตื่นตัวของภาคประชาสังคม หรือ ประชาชนในท้องถิ่น

๒) เมื่อเข้าไปตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ที่เป็น ผู้ได้รับผลกระทบจากการทุจริตโดยตรง ยังรู้ว่าเกิดการทุจริต หรือรู้แต่ไม่ให้ความร่วมมือ หรือช่วยปกปิดข้อเท็จจริงใน บางครั้ง หรือไม่อยากเข้าไปยุ่งเกี่ยว เพราะหวาดกลัว หรือกลัวว่าจะเกิดความเดือดร้อนและไม่ปลอดภัยในภายหลัง

กลุ่มการเมืองและกลุ่มอิทธิพลผลประโยชน์เป็นปัจจัยสำคัญต่อการทุจริตในระดับท้องถิ่น

จากข้อมูลการตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือการไต่สวนพบว่า

๑) ถ้าผู้บริหารท้องถิ่นไม่ร่วมด้วย หรือไม่ปล่อยปละละเลยการทุจริตจะเกิดได้ยาก

๒) ส่วนหนึ่งของเจ้าหน้าที่ ที่ทุจริตเกิดจากต้องทำตามคำสั่งของผู้มีอำนาจ หากไม่ทำก็จะอยู่ไม่ได้

๓) เมื่อเปลี่ยนกลุ่มผู้บริหาร ก็มักจะมีการร้องเรียน หรือตรวจสอบการทุจริตที่เกิดขึ้น และมักจะได้พยานหลักฐานสำคัญในการดำเนินคดี แต่หากยังเป็นผู้บริหารชุดเดิม การแสวงหาพยานหลักฐาน ก็ยากขึ้น หรือหาไม่ได้เลย

๔) เจ้าหน้าที่ผู้ทุจริตส่วนหนึ่งพาลูกหลาน ญาติ พี่น้องของผู้บริหาร ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นที่เกรงใจของเจ้าหน้าที่ไม่กล้าจะเข้าไปตรวจสอบ หรือใช้ระเบียบปฏิบัติอย่างเข้มงวดจนเกิดเป็นความเคยชิน และเป็นช่องทางการทุจริต